

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 4.— Núm. 166.— Diumenge 11 d'Octubre de 1903

LO QUE VOLEM

«Volem la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volem Corts catalanas, no sols per estatuhir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organizació interior de nostra terra: volem que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia'ls pleys y causas: volem ser árbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volem, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espasas: volem per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Los obrers y'l municipi

La premsa ministerial ha posat fins als núvols lo decret que acaba de dictar-se en virtut del que's concedeix la qualitat d'elegibles pera'l càrrech de regidor, a tots los ciutadans que portin quatre anys de residencia en lo terme municipal respectiu y estiguin subjectes a l'impost de cédulas personals qualsevolga que sia la seva classe. Aquesta concessió feta a l'estament obrer ab miras ben interessadas, s'és volguda presentar com una reforma social de gran trascendencia, com un medi pera portar als municipis la benefactora influencia de las classes treballadoras.

Prescindint de que están mancats d'autoritat pera resoldre aquesta qüestió qui de las corporacions municipals n'han fet entitats essencialment polítiques, baluart del caciquisme que impera en todas las esferas de a gubernació, y atenenen s'ols als efectes que produirà l'esmentada reforma, podem desd'ara afirmar, sense por d'equivocar-nos, que la disposició que nos ocupa no tindrà altra virtualitat que la de tantas com apareixen en la Gaceta pera donar mostra de que'ls ministres se preocupan dels problemes d'actualitat, però que res resolen y a res condeixen.

L'exemple de lo ocorregut ab las demés classes socials és ben significatiu. Tothom regoneix y proclama la necessitat de que'ls propietaris, los agricultors, los industrials, los homes de ciencia y d'ofici, intervinguin en l'administració dels bens comunals, y ningú podrà negar que tals estaments, mercès a lley del sufragi, han tingut fins ara ben oberta la porta pera introduir-se en los municipis. Per que no han fet ús d'aquest dret? Per que mostran manifesta indiferencia quan no hostilitat a tot lo que d'aprop o de lluny tingui relació ab la vida municipal?

Pera contestar satisfactoriament aquestas preguntas, no hi ha més que fixarse en la conducta que segueix l'actual govern y que és, si fa o no fa, la mateixa que han seguit tots los governs centralistas de las més oposadas tendencias. Lo govern pren las eleccions com a pretext pera demostrar que respón a las necessitats del país o pera proclamar la bondat de determinadas institucions. Cap interès lo mou en benefici dels municipis, de sa honrada administració, de son veritable progrés, base la més ferma de la cultura y prosperitat d'una nació. Lo municipi no representa en l'Estat centralista altre paper que'l de medi pera conseguir un fi egoista, interesat y innoble: lo manteniment d'un poder sempre absolut y despòtic tant si s'exerceix en nom d'institucions y formas de govern que's diuen racionals, com d'aquellas altres que s'anomenan anticuadas.

D'aquí l'allunyament sistemàtic dels municipis de tots aquells elements que serian la més ferma garantia de la seva respectabilitat; d'aquí que'ls interessos comunals, per més que sian de tots, no s'emportin las miradas dels qui per sa posició social, per sos títol o pel ram a que dedican sa activitat, haurian d'ésser sos punts més segurs; d'aquí també que'ls obrers, los veritables obrers, més preocupats avuy del problema economic del polítich, guaitin ab sobria despreci'ls llochs que'ls exercien en una corporació que per malas arts del centralisme ha perdut tants títols que la feyan digna y respectable y s'ha convertit en escambell ahont s'apoyan las passions de partit y las miserias de la política.

Los obrers, més que cap altre estament social, tenen lo dret de maliciar-se de las promesas d'un govern y las bonas paraulas d'un ministre. Ells que tantas vegadas han sigut enganys y traits, ells que han vestit en mil ocasions sa sanch generosa pera ensorrar un despotisme y aixe-

carne un altre, ells que en un Estat compost d'individuos completament deslligats y sense la més petita relació moral ni material, representan lo poder, la forsa, l'ànima que pensa y'l bras que executa, comensan a ésser prou espavilats pera no caure en lo nou parany que se'ls prepara. La desilusió tremenda que en molts poblacions acaban de sufrir los republicans, parla ab molta més eloqüencia que las consideracions que nosaltres podríam fer.

Però'ls nostres governs seguirán impossibles, sense escarmentar en los desenganys propis ni aprofitar las ensenyansas que's desprenen de lo que succeix als que senyala com a sos naturals enemics. Y mentres, per una part s'afanyarán en demostrar que volen portar als municipis veritable representació de todas las classes socials, per altra banda ofegarán y combatrán tot moviment que en aquest sentit s'iniciï y que portaria com llògica conseqüencia la destrucció del caciquisme y la mort de la política corruptora en l'administració dels bens comunals.

No obstant, és tan barruera la burla que ja ningú pot caurehi de bona fe. Los obrers, com los demés estaments de la societat saben ja per llarga experiencia que no són las iniciativas gubernamentals lo que ha de salvarlos. L'iniciativa particular, l'esfor individual, la vida local aixamplantse cada dia més y fent sentir sa influencia en los organismes de l'Estat, veus aquí l'únic camí de redempció.

D'actualitat

Entre l'innombrable munió d'imputacions calumniosas y acusacions de tota mena que són llessadas contra'l Catalanisme, n'hi ha algunas que malgrat l'ésser cent voltas rebatudas y esmicoladas pels defensors de nostra causa, venen repetintse ab una persistencia que, a faltarnos altres motius més poderosos, ellas solas serian prou pera demostrar la mala fe, l'esverament y la pobresa de recursos dels detractors de nostra colectivit.

Sempre lo mateix, en congressos y meetings, en diaris y revistas: lo Catalanisme és un partit antipatriòtic, diuen los uns, un reaccionarisme burgès, diuen los altres, y això's vé repetint en todas formas y en todas las tonalitats, sobretot en periodes de lluita y de moviment com los que s'acostan, en que surten a relluir todas las malas arts de carreró, las promesas més hipòcritas, las adulacions més rasters y'ls enganys més desvergonyits.

En aquestos moments és quan los veurèu usar ab més dalit del perdurable estirabot de que os parlava; no sé pas si ja han comensat a voleyar-lo, los diaris y diarets d'aquí, però no tingau por, ja sortirà.

Que'l Catalanisme és un partit antipatriòtic, que és un reaccionarisme burgès? ¡Mentida! Lo Catalanisme no és ni partit, ni antipatriòtic, ni reaccionari, ni burgès, ni res que s'hi assembli.

No som un partit polítich, al menys en lo sentit en que s'acostuma d'empliar aquesta paraula. Estem molt lluny d'ésser una agrupació determinada per l'imperi d'un capdill ab concretas apreciaciones polítiques, religiosas y administrativas. Lluitant per assolir la gubernació d'un Estat, ni molt menys una falange disciplinada que a la veu d'un quefe's dirigeix a la conquesta del poder públich y de llurs càrrechs.

No, la nostra organizació és molt altre, nostra tasca y nostras aspiracions ben diferentas de tot això: Lo Catalanisme no és més que una colectivit nacionalista, que tendeix a aplegar sota la mateixa aspiració autonomista a tots los individus y a todas las entitats naturals que consti-

tueixen la nacionalitat catalana. Impossibile és, donchs, que aquesta gran colectivit se fassi defensora de punts concrets, uniformement aplicables a materias polítiques, religiosas y administrativas.

Vegis, donchs, si a n'aquesta colectivit encaminada a estrenguer més los vincles nacionals, a defendrer los drets y llibertats de la patria dins de l'Estat de que formem part, se li pot donar lo títol de partit y de partit antipatriòtic, quan precisament lo Catalanisme és la manifestació més potent de la forsa vital que desde la periferie al centre vé reaccionant contra l'abatiment en que ha caigut l'organisme de nostre Estat; vegis si pot ésser antipatriòtic l'acció de aquesta sava viventa que comensant per nosaltres mateixos tendeix a renovar totas las células d'aquest organisme al que la podridura que irradia del centre té a las portas del seu complet y definitiu aniquilament.

Y fixemshi en qui són los que més cridan, los que més s'esforan en motejar d'antipatriòtic a n'aquesta tasca reparadora; atengau y veurèu als que més han contribuït a la crisis actual, als continuadors hipòcritas de la tradició absolutista que ha enforzat en l'ignominia més vergonyosa a n'aquest Estat del que's diuen defensors, que ha malversat fins la darre-ro engruna de la riquesa. Hispana y ab la sanch de tots llurs pobles ha inundat lo món enter, als successors dels butxins de quantas rasses han tingut la dissort de caurer baix sa grapa, als patrocinadors de todas las moralitats y todas las disbauxas. Aquestos y'ls satèlits pagats ab l'ortint de sanch y llàgrimas que van arrebatant a la miseria y a la decrepitud d'aquestas rasses, aquestos són los que'ns tractan d'antipatriòtics.

Y arreu sentirèu predicar per agitadors que ells ajudan a viure a costas dels treballadors, que'l catalanisme és un reaccionarisme burgès. Si per reacció s'entén l'acció contraria a la desatentada marxa que'ns porta a l'aniquilament com a nació; si per reaccionarisme s'entén la lluita pera rompre las miserables cadenas que endogalan a Catalunya; si per reaccionarisme s'entén lo culte de l'esperit que en passadas ètats sostingué als Fivallers y Casanovas, diguemho ben alt: som reaccionaris. Més si per reaccionarisme s'entén la negació de's avensos del progrés, lo retorn a la intrasigencia d'antigas preocupacions, no, ben clar, no hem estat may reaccionaris; los que diuen això no coneixen l'esperit català; aquesta estretès de criteri, aquesta imposició de las propias ideas y creencias no ha estat may patrimoni de la nissaga catalana: aquí fins en los temps en que més ha imperat l'exclusivisme, sempre s'ha proclamat lo més profón respecte a la dignitat humana, la tolerancia més complerta a las creencias y ideas de tothom, y fins los jueus, mahometans y albigesos eran jutjats ab llurs lleys.

Vegis donchs si'l catalanisme que integra l'esperit d'aquesta rassa pot ésser reaccionari, si és una aspiració burgesa la de tot un poble lo més lliure y democràtic de l'humanitat, que en l'època en que tots los pobles eran tiranitzats per emperadors y senyors feudals ni menys va tenir reys (que'ls nostros comptes sols ne foren d'Aragó y altres paissos); vegis si no és l'inconciencia més gran l'apellidar burgesa a una doctrina autonòmica, que és un pas més d'aquesta evolució cap a l'autonomia individual, cap a n'aquesta societat lliure, ideal de las inteligencias més avensadas.

Y se'ns creu burgessos per aquestos inconcients, perquè lliures d'apassionaments proclamem lo respecte a que't dret la llibertat humana, perquè'ns oposem a las predicas de violencias brutals, perquè recordem que no és ab revolucions signantas com se consegueix lo regnat de la Justicia...

¡Com ha d'ésser antipatriòtic lo moviment que proclama l'amor a la patria nacional!

¡Com ha d'ésser burgès lo moviment que's basa en la consideració dels drets naturals y de la dignitat humana y proclama l'autonomia y la federació com a fórmula de la societat futura!

N. DELHOM.

POLÍTICA LOCAL

Dintre poch días tindran lloch las eleccions municipals, eleccions en que lo poble havia de pendrehi part d'una manera molt activa ab lo fi d'anar sanejant cada vegada més la casa de la via, ja que's fa precís, si's vol que allí no hi hagi política y si'sols administració, que s'hi enviïn personas que gens o molt poch hagin figurat en los partits polítichs tant d'un color com d'un altre y hagin donat proves d'ésser vers aimants de Tarragona, y de moralitat que no donguin lloch a dubtes, donchs és evident que'l qui a cá seva y en sos tractes particulars no siga un model d'honradesa no podrà tampoch desempeñar fidelment y tal com se desitja, lo càrrech de regidor.

Estem cansats de sentir que'l concejal que vá a la reelecció, salvant comptadas excepcions, és perquè quelcom en benefici propi hi deü veure allí, y en aquestos, donchs, cal que'l públich si fixi bé, y si no és que tinguin mèrit més que suficient pera pretendre la reelecció, se'ls fassi compondre que no hi ha necessitat de que's sacrificuin y prenguin molestias pera administrar las cosas del poble; y la mellor manera de ferloshi entendre això, és no donantloshi ni un vot.

Tinga ben present lo còs electoral que de las eleccions municipals depèn que un poble vagi enrrera o vagi endevant, y com lo nostre, per desgracia, fa molts anys que camina com los cranchs, degut a que casi sempre pera nomenar regidors sols s'han tingut en compte las qualitats polítiques dels candidats, sens fixarse en sas virtuts civicas ni sas condicions morals, és precís que's busqui gent nova y ben sana a fi de que a l'entrar al municipi sols se recordi d'administrar bé y d'afavorir los interessos de nostra ciutat.

Cal que lo que la gent enrahona de cosas mal fetas y altres assumptos encara pitjor com és lo cobrar tants per cent al pagar certs comptes y cosas per l'estil, se tingui ben present lo dia de las eleccions, y que abans d'emetre cada hù son vot fassi una detinguda selecció dels candidats, votant al qui més garantias ofereixi, y si en algún districte s'hi presentessin solzament candidats dubtosos, és preferible abstinere de votar ans que donar lo vot a algún d'aquestos. Fentho aixís és indubtable que dintre poch anys conseguiriam tenir un Ajuntament seriós, y que's desterraria per complert la política d'aquella casa, únic modo de que'ls regidors treballin tan sols pel poble y no a favor dels cacichs y s'acabi lo de que'ls Ajuntaments han sigut sempre'ls més enemics del poble.

Ajémés, quan l'Ajuntament estigui compost en sa totalitat de personas serias y que estimin a Tarragona de debò, será l'hora de gestionar prop del govern, si allavors no ho hem lograt encara, l'autonomia dels municipis, que deixi de fer cas de las impositions dels cacichs pera designar l'Alcalde y que pera ferho escolti solzament la veu del poble, que de segur indicarà pera presidir lo municipi a persona digna a tot ésser y de completa independència, que és lo que fa falta pera que un Alcalde siga just y enèrgich a la vegada y no's deixi imposar per cacichs ni per empleats alts ni baixos.

¡Primer gramática!

A l'„Unió Catalanista”

Profondament emocionats devant de l'hermós desvetllament que comensarà'l dia 15 d'aquest mes, identificats en absolut ab l'esperit nobilíssim dels iniciadors de las primeras càtedras catalanas, entusiasmats, tant com si fos d'ahir de la celebració del Congrès universitari català, espectral que no duptem en nomenar lo més patriòtic y hermós de quants s'han celebrat desde que Catalunya's desvetlla, tenim, a pesar de tot, un dubte, un frisós desitj, una com justa correspondencia envers lo que realment ha sigut origen de tot lo moviment català.

La nostra hermosa llengua, la que un dia fou parlada per las més civilizadas nacions de la terra, la que no dicta lleys, sino que interpretà la voluntat del poble, la més democrática del món, oficialment poètica, oficialment científica, civilisadora per se y voluntariamente adoptada per un sens nombre de talents extraordinaris en tots los rams del saber y en un sens fi de paisos; la que amorosamente guardada per nostras Mares y trasmesa a nosaltres ab tant o més amor, empleada en los més hermosos esplays de carinyo humà, que és lo de una Mare a un fill; la may olvidada, la sempre enaltida per tot bon fill de nostra terra; ella y a ella sola debem lo despertar nostre; ella ha sigut la verdadera primera pedra d'aquest grandios edifici, admiració dels cors purs, sencers y grans, y terror dels concientment ignorants, de cervell cristallit y cor buit o massa plè de malas passions y despreci de l'humanitat. ¡Glorifiquemla, catalans! May farem prou per pagarli l'immens bé que'ns proporciona. Digna és de l'honra primera, mereixedora sens discussió de la primera càtedra, fem-la arribar als últims recòns de nostra patria, beneïtla y enlaira-la ab todas nostras forsas. Ensenyemla gramaticalment, fem-la revireu rica y plena!

No són nostros drets, no és nostra colossal historia la que'ns ha revifat; és nostra amorosa parla amensada d'ésser trepitjada, nostra tendra y estimada parla escarnida per qui'ns ha empobrit ab la seva, ab sas lleys, ab sas costums, y'ns ha tractat sense'l mirament a que som acreedors per nostra mostra constant de poble progressiu, treballador y honrat.

No aplassem la cita'ra de llengua catalana, de cap manera. Taquígrafem las lliçons una per una y publicquemlas en forma ben económica. Mirèm que hi ha molts catalans que no poden assistirhi y que esperan ab ànsia aquestas lliçons. Femne edicions de regalo per nostra classe obrera, la més mereixedora, puig may, jamay s'ha avergonyit de parlarla.

Reparèm bé, que tot aquest gran moviment és essencialment democràtic, ab ribets y més que ribets d'adelant, de ver socialisme, de dret individual. Reparèm que tot ell és adelantat. Creyèu que'l manifest de «Nova Catalonia» és lo document que més ha convenus de quants s'han publicat y que més ha aterrat als centralistas, y en aquest document se glorifica a la nostra llengua y's considera secundariamente nostra gran historia y fins nostras antigas lleys.

Demanèm de passada, a qui correspongui, que d'aquest document se'n fassi una edició de franch, que's fassi arribar a tot arreu de nostra terra; que sigui una edició ben numerosa. Fins nos atrevim a demanarho a l'honorable «Unió Catalanista».

¡Catalans, honor y gloria a nostra invicta llengua!

W.

ORFEBRERIA RELIGIOSA

LA ANTIGA FÀBRICA de SEDERIAS Y TALLER de BRODATS DE Fills de Miquel Gusi BARCELONA

Artística pera Salóns en Bronzo Bronzo-Or Plata Santamaría de la casa A. y A. Santamaría BARCELONA

J. CABALLÉ Y GOYENECHÉ TARRAGONA

Teléfono, 42

Teléfono, 42

RAMBLA DE S. JUAN Nº 48

ORNAMENTOS D'IGLESIA

En profit dels obrers

Lo ministre d'agricultura ha publicat una real ordre establint cent pensions per obrers que, per l'estudi y allissonament de la producció y industria estrangera, desitjin perfeccionar los medis propis de treball y habilitat artística, o bé aixamplar los coneixements ja adquirits.

Empeny al ministre a realisar son pensament, encara que en modesta esfera per manca de recursos, la contemplació d'eix prodigiós quadro de la moderníssima industria ab sas maravellas de la mecànica, ab sos verdaders miracles de laboratori, ab sa sorprenent y complicada maquinaria, ab sa rapidesa d'acció, ab sas embrandidas casi momentànias, que fa a altres passios amos de la ciencia, de la vida y de la riquesa d'Europa.

Y pera que nostra terra pugui entrar a compartir en la proporció que li calgui los beneficis d'eixa industria, no's veu més que un medi: estudiarla, conèixer sos secrets, barrejar se en lo remoli de sa producció. Heróms y patriòtich pensament que's sensible no pugui desenrotllarse ab la deguda extensió.

Cada pensió serà de 150 franchs mensuals, y las pensions se concediran individualment per dos anys, que podrán allargarse un o dos més, a propostes de l'enginyer quefe de l'expedició.

Los gastos de viatge serán de conte de l'Estat. L'import dels jornals que'ls pensionats obtinguin en los centres de producció estrangera, ls hi pertanyará en propietat absoluta y's conservarán en dipòsit fins que la pensió hagi acabat, si bé'ls obrers podrán obtenir permís pera girar algunes petites sumas en favor de sas familias a fi de que puguin atendre a sas primeras necessitats.

No hi ha límit d'especialitat pera solicitar las pensions, y en la crida están compresos tot treball manual y tota industria.

Nosaltres que som contraris a l'actual centralisme que'ns corseca, no per això deixem d'alabar las pocas disposicions que de tart en tart són dictadas, si ellas son lloables. L'instrucció popular és l'únich punt de partida pera reanimar lo desmayat geni, lo decaigut esperit de las nacions. Si volèm qu'Espanya participi de la ciencia, de la vida, de las riquesas d'Europa, és necessari redimir al poble de sa relativa ignorancia y preparar lo pera que pugui entrar sens desventaja en eixa lluita d'activitat, inteligencia y progrés que caracterisan l'època present.

Regionalisme francès

Discurs del Majoral ed Prosper Estieu, sindich de la Mantenença del Llenguadoc.

Donas, Majorals y Mantenedors:

No és pas una petita càrrega la que'l Consistori m'ha posat a l'elegirme, a proposta del Mestre, sindich de la Mantenença del Llenguadoc pera omplir el buit que va deixar lo malagunyat Messine, a qui és un dever tributar un recort laudatori per sa llarga y fidela devoció a la Estrella Santa. Altres n'hi ha que's mereixen més que jo'l gran honor de continuar sos treballs, y ja siben los vint Majorals que, en lo mes de Maig

prop-passat, s'aplegaren a la Bartalassa, ells ja saben que si jo soch al devant de nostra Mantenença és per mor de l'Antoni Glaize, l'amich aimat del gran Aubanel, que per rahons majors no consenti en acceptar la Estrella d'argent de set raigs. Veus aquí perqu' avuy tinch l'obligació de parlarvos en nom del Felibrige.

Si bé és cert que desde que soch felibre m'he fet una petita reputació de poeta, no és pas de Poesia de lo que vaig a parlarvos. La Poesia és una noble y Santa Cosa, sobre tot quan té per adoradors y per genitors los Jansemin, los Faurés, los Gras, los Aubanel, los Frederich Mistral. Es ella qui marca'l camí de la llibertat a las nacionalitats esclavizadas. Més no és pas ab ella sola que'ls pobles conscients dels seus destins viuen y és mantenen, y consents d'això, los poetas del Felibrige son los primers en reconèixer que, pera salvament de las nacionalitats, arriba un moment en que l'Acció val més que'l Verb.

Sen'se recular a l'història dels pobles antichs, trobarem una prova de aquesta afirmació en lo que avuy passa en la nostra estimada, veina y germana, la Catalunya.

Allí, en lo segle passat, hi hagué grans trobadors que, durant massa poch temps, també foren Majorals del nostre Consistori, y un d'ells, lo més gran, en Jascinto Verdaguier, feu ressurgir, ab l'alè poderós de son ingeni, als Atlants que feya quatre o cinch mil anys que s'havian enfonzat en las pregonas fondaladas de l'Oceà. Sabeu que hi ha ara, sobretot a Catalunya? Hi ha patriotas heroichs, hi ha un estol de lluitadors per las reivindicacions caracteristicas de sa patria, hi ha un moviment ben públich en totes sas classes socials pera imposarse sa llengua catalana y pera reconquistar las llibertats que'ls foren robadas. En fi, a Catalunya hi ha catalans.

Que no creyeu, donas, majorals y mantenedors, que fóra ja temps de que hi hagués llenguadocians al Llenguadoc? Ja ho sé que n'hi ha, y vostra presència aquí, ho prova bellament, —més cal ben convencers que no hem de deixar pera demà'l triomf de nostres ideals. Hi ha una veritat que cal dir-la y saber-la escoltar: Fins ara, ns hem acontentat massa ab cançons, ab galejadas, ab versos planívols y amorosos, ab taulejadas (banquets), plenas d'alegria y expansió... Aquest nostre sol, aquest dimontri de sol que s'ha ficat al cap den Jan-de-las-Figas, és qui té la culpa de tot. Malfiemnos-en d'èll, germanas y germans y sapiguem pensar ara més que may ab cosas serias.

Y és una cosa ben s'ria pera tots los de Mitj-jorn la causa filibrenca. L'any vinent farà 50 anys que'l gran Mistral y sis amichs seus, s'ajuntavan a la Font-Segunha y allí's juramentaren pera salvar la llengua d'Oc. Es que nosaltres hem entès prou, hem seguit prou a n'aquells set revenjadors de la Patria? Y encara que la llengua, las mojas, los usatges y las costums francimandas (gavatxas), fins avuy han triomfat insolentament en nostra terra a costa de nostra llengua y de nostra llibertat, ¿ha d'èsser això prou pera descoratjarnos y borrar lo camí de nostre propòsit? Apleguemnos, germa-

nas y germans, com ells ho feren en aquella memorable fonteta y diguem que tot lo que fins ara havèm fet pel Felibrige no tindrà cap valor mentres tant la llengua d'Oc estigui arreconada com a borda dins sa casa pairal!

Nos plau dirho y repetirho: Los felibres tenen prou seny y són massa bons francesos pera voler res contra la llengua francesa. Volèm solsament —y ho volèm abans que tot— que nostra llengua sigui reconeguda oficialment com una llengua de Fransa y sigui usada dins las estolas primarias y secundarias del Mitj-dia, pera assolir una millor ensenyansa de la francesa y pera salvament del nostre clar ingeni grec-llati. A n'aquí hem de picar lo martell! Jaquesta és la cabota del clau que volèm enfonzar!

No sé pas s'ills que'ns menan voldrán comprendre tot l'interés que pera ells tindria'l donarnos aquesta satisfacció. Si no ho fan, vindrá, segurament, un dia que en patirán més que nosaltres de la guerra a mort que'ns haurán declarat. Per això, encara som a temps a fer obra de pau y ab aquesta esperansa som los primers en arborar lo ram d'olivera de la nostra terra. Mentrestant, germanas y germans, tinguem esperansas en los temps esdevenidors, y pera que aviat soni l'hora del triomf del nostre dret, sapiguem lo que havèm de fer en los temps d'ara.

Com ja vos he dit, nos fem passar massa ab cançons lo nostre mal, som una mica massa cigalas... No vos demano pas que cambièu lo riure en plorallas. No, vos demano una mica més de acció filibrenca. Es ben cert que nostra Mantenença va donar, temps enrera, provas de son valer; més, me sembla que ja fa algún temps que s'ha endormiscat.

Nos cal despertar, germanas! Nos cal reorganisar nos, nos cal lluitar apretats de colzes, nos cal disciplinar, perquè no hi ha pas armada sense disciplina, cal que'l Felibrige no sigui una volada de russinyols, ha de ésser l'armada dels vents, que's recordan de Muret y de Mont-Segur!

Potser alguns esperits més positivistas que'l nostre trobaran que nostra armada no és encara prou forta per imposarse als francimandajaires. Los respondrem que'ls de Marathó no eran més que trescents y que'ls Apóstols no era més que dotze. Y nosaltres som més que dotze y més de trescents en la esplendorosa terra d'Oc que va de Naja a Pau y de la Auvernya a Catalunya. Som prou pera fer nos escoltar, si sabem voler.

Per fer això nos havèm pas de amagar com antany los carbonari. Nosaltres rebuitem las practicas d'un passat ja ben mort y sabem ésser del nostre temps. Es en ple jorn que'ns plau lluitar, és a cara descuberta, y sota un cel ben clar com correspon als ciutadans de l'Imperi del Sol. Ah, lo Benyolè y'l Dret, heus aquí las nostras forsas vencedoras!

No ns donguem ja més vergonya de parlar nostra llengua en tots los actes de la vida; que nostras conversas, la nostra correspondencia escrita, telegráfica y telefónica, los senys de nostras botigas y magatzems, los anuncis de nostre comers, los nostres testimoniats y pledejaments devant la justícia, las nostras declaracions d'estat civil, nostras requestas als poders públichs, los noms de nostras plassas y de nostres carrers siguin en llengua d'Oc, aquesta gloriosa llengua d'Oc que nostres rebesavis del segle tretze saberen enlairar a tan grandiosas alsas.

Fentho aixís, arribarèm a quelcom de bo, a quelcom de durada. Ben segur que fent tot això també hi guanyará molt la nostra literatura. Deixèu fer a la Santa Estrella! Los grans escriptors neixen quan cal y l'ingeni, —deyan los llatins, fiat ubi vult. Hi ha pas qui dubti que avuy dia la literatura filibrenca és la primera del Ponent? Ahont són los escriptors, encara vivents, que hagin creat obras tan caplats com «Mireio» y «Calendau»? Vejàu, donchs, com una cosa no entrebanca pas a l'altra. Als poetas la Poesia, y als altres lo dever d'entèndrels y sobre tot de seguir-los.

Donas, majorals y mantenedors, brindo a nostre mestre super-gloriós, lo gran Frederich Mistral, a nostre aimat y valeros capolier en Pere Devoluy, a l'esdevenidor esplendorós del Felibrige, a vostra salut y a Montpeller, capital ufanosa de la Mantenença del Llenguadoc!

10 Mount-Peller pais de sapiensa e d'ardour Terra uroosa ont la Wishe a Pouly se maria E ouu la douis del vin n'estamari estourrida Te bálhi lou salut d'un nouvei troubadour. Mira la Catalunyazère aubre-abarida Es, souli, lou parlar d'Oc, qu'a fait se respindour 10. Citatit e tamben sera toum salubradour, Se del mal pariscenc vos se veire garida! Cade an, me troubará jours toum cel, arbour, d Per dire als tius enuagis, dins mon Verbe encourad Que louz debrembaréours an pas dret d'esser libres. A tal te proubarat toum que en pregonad. Jeu que Mistral a fait Sentidic dels tius felibres O bres tant gloriours d'en Jaumit d'Aragnout. PROSPER ESTIEU.

Comentaris

Los «trigueros»

Si allò de, es de sabis cambiar de opinió, fós absolutament exacte, hi hauria que convenir, que'ls nostres grans politichs són las personas més sabias del món, y sinó, que ho digui Villaverde; aquest senyor era poch temps enrera enemich declarat de las sonas neutrals, ports franchs, etc.; però ara de cop y volta s'ha tornat un dels més entusiastas.

¿A què's deu aquest cambi? Res més que a l'esperit d'imitació, o la dèria de copiar tot lo que fan nostres vehins los francesos.

Quan s'obrin las Corts veurán que serà'l projecte de ports franchs, y si la còpia, serà tan estrafeta com sempre; però per de prompte los trigueros de Valladolid sense sapiguer de què's tracta, ja protestan de que's puguin concedir ports franchs y ja'l mateix Villaverde declara que no té criteri tancat en aquesta qüestió, que és lo mateix que deixar lo projecte abandonat al capritxo dels diputats.

Entre liberals

La cèlebre carta que en Romanones y Merino dirigiren a Montero Rios y Vega d'Armijo, y que tanta greca ha mogut, resulta que no se sab qui la firma ni probablement se sabrà may, perquè en vista del fiasco, ara tots los que tiraren l'esquè dirán que no hi eran.

Y que l'esquè era de primera! Vegeu la mostra: «Si firma vostè la carta dirigida als senyors Montero Rios, Vega d'Armijo y Moret, li oferim una acta pera quan sigui poder.»

Veritat que és lo colmo de la frescura? Donchs aixís las gastan aquests senyors de Madrid.

Altrament l'entramaliadura d'en Merino y Romanones, no donará al tre resultat que s'apressi l'elecció de quefe a favor d'en Montero Rios, precisament lo contrari de lo que aquells senyors tractaven de demostrar.

D'última hora

Lo que té sostenir, polemicas a quinze dias feixa, encara que's tracti d'un confrare jove, y per lo tant, atent y ben educat com «Fraternidad Republicana», que ab tants dias se n'va l'assemptó de la memoria y a la fi un se troba que li falta temps per contestar.

No obstant, encara que sia ab las menós paraulas possible, nos farem càrrech de l'article que'ns dedicava'l confrare, demanantli duas senzillas aclaracions.

Es la primera que'ns fassim favor de dir ab que's menja això de la republica ácrata que admet en son programa. Com segurament se deu tractar d'una cosa nova ja que nosaltres, malgrat llegir bastant, no l'hem trobat citada en lloch, esperem que'ns farà'l favor de posarnos en antecedents pera que poguem parlar ab coneixement y seguretat.

Y és l'altra de quina manera ha pogut empassarse'ls tres brillants articles que refutant l'escrit del confrare titulat «Por la República», li ha dedicat desde las columnas de La Avanzada lo distingit publicista federal Sr. Rovira Virgili.

Per lo demés constilli que si algunas afirmacions nostras l'han molestat, ningun té la culpa més que'l confrare. Nosaltres si fem alguna indicació l'acompanyem desseguida de la demostració necessaria. Parla «Fraternidad Republicana de donar al dimoni per caritat als monárquichs y li retreguerem lo de las eleccions de senadors, ab paraulas y textos dels mateixos republicans. Voldria ara que li recreyessim las orellas ab lo del grupet torrístic? Donchs no tindriam més que citarli l'actitut enèrgica adoptada pels regidors republicans contra'l qui's vol fer passar per quefe de l'esmentat grupet.

Sentim, per últim, no poguer estar conformes en que «Fraternidad Republicana» sigui successor de La Republica Nacional, El Orden y El Gubernamental.

La republica ácrata (!) no s'havia inventat en aquells temps.

Bibliografia

Tradicions y Fantasias, d'en Miquel Costa y Llobera, Pbr.—Volúm en 4t de CCLII planas. Edició «Catalunya». Imprempta Cunill.—Barcelona, 1903.

L'important revista quinzenal «Catalunya», que desde'l primer de Janer del present any surt a Barcelona, ha comensat la seva Biblioteca ab la estampació d'una obra, quin autor és la més falaguera garantia d'èxit. Ha promès «Catalunya» als seus sus-

criptors regalarlos hi trimestralment un volúm de bona y sana literatura, ab aquesta trialla del gran Miquel Costa y Llobera, que ja és cas de subsagüents volums, pel seu fons y afortunadament ha obert la sositia modernista, que no sempre resulta prou seriós y ab la gravetat deguda, és llástima que no sia feta ab elements y materials de més válua, o queal menys no se l'hagi enriquida ab una edició o tirada de paper de fil, pera que guardada en las bibliotecas dels més estudiatament lleminers en aquesta casta de cosas, incorrupte pogués veure'l traspass de las centurias, sense que'l corch y la floridura se menjin ab lo paper las hermosas creacions del gran lirich catalá.

De totes maneres cal felicitar a qui ab tant d'acert ha sapigut triar una obra de Mossèn Costa pera capsalament d'una Biblioteca.

Duas hermosas seccions classificadas per l'autor ab lo títol de Tradicions y Fantasias, forman lo conjunt de la novella obra, d'un sabor verament clàssich, y de lo més culte ab que compta la nostra literatura, puig com en totes las sevas obras, en Costa porta sempre, y més marcat que cap altre poeta, lo segell d'un culteranisme, quasi refinat, lo qual no acusa, com podria creure's, decadencia y extingiment en l'inspiració, sinó com efecte d'un carácter eminentment educat, del coneixement pregon que té dels clàssichs antichs y moderns de las principals literaturas.

Aixís donchs no és cap estranyesa que'l recull de Tradicions mallorquines, que forman una part del llibre, tant per lo primorós de sa factura com per la perfecció y costat de llur forma, com per la puresa y nitides ab que's destaca del fons la idea, presa y percassada del mateix poble, resulti de lo més triat y artístich, sens emperó que'ls hi manqui tampoch aquella ànima latent de popularitat, que'ls hi és típica en aquesta mena de composicions. Heróms y artístich obrat pel poeta mallorquí, las Tradicions, per ells cantadas, no estem pas gaire aversats a veure'nc cap més dels autors catalans coneguts. Triat y triat a tot serho, aquest manadet de poesias que cal llegir d'una a una, se's yden ben asol saborir y conèixer en son verdader valor literari, a las que'ls més genials gents han de posar a preu fort per lo escassas que són com las unsas verdaderas joyas.

Forman las restants del llibre las compresas ab lo títol de Fantasias, quin nom genèrich sembla que no diu pas tot lo que deuria, y baix del qual s'hi oculta un bonich tresor de hermosos idilis y bellíssims simbolismes, d'una intènsitat y hermosura que encisa.

Llegeixis La Pastoreta, Poder de l'Arpa, extensió bellíssima d'aquella afortunada y prou coneguda en nostras llettras catalanas L'Arpa y Amor de Patria; s'assaborejan també com a pessas d'alta estètica y d'inspiració sublim per lo humana, Bressol de pobre, Poder d'una Mare, y la tant preciosa com curta La Font.

Las idíllicas Dos suspirs, Lo que diu una cansó, Las violetas y Flors de Maig, són d'una gran intènsitat de sentiment, sobressurtint y brillant entre aquestas, Cisnes, Candor y La Anyoransa de la Catiya, gentilment cantadas pel poeta qui sab vestir sas grans visions ab lo marvellós ropatje propi de l'idea que expressa.

Fantasias, en lo verdader sentit de la paraula poden dirho Las donas d'aigua, Na Ruixa Manllets, Lo Antich Profeta vivent, justament llorejada ab la viola d'or, als jochs florals de Barcelona, y sobre manera'l fantástich, superb y clàssich poema La deixa del geni greg, una de las més grans creacions que eternisarán la literatura catalana-mallorquina, y ahont l'autor ha esbandit, ab volada de geni, lo numeu. Pot tildarse aquesta pessa literaria de verdadera creació, tant lo seu fons clàssich, tot èll primitiu, com per las sevas formas intrínseca y extrínseca, ab lo que Mossèn Costa fou investit ab lo maestratje en lo gay saber. Caldria d'aquest poema un estudi apart, que'ls intel·ligents farán al seu temps, dels quals pot augurarsen grans alabansas y honors que han d'immortalisar lo nom de Mossèn Costa juntament ab sas poesias liricas, de quin ram tothom li concedeix la primacia reconeixent sel com a rey de la lirica catalana.

Mentres a la nostra terra vagin publicant obras com Tradicions y

Ví ranci ferruginós natural,

de las Montanyas de Poblet (Espluga de Francolí), elaborat pel culliter **JOAN CIVIT Y ROSSELL**, individuu de la Societat Científica Europea de Bruselas.

MEDALLA D'OR DE PRIMERA CLASSE

La fama d'aquest ví se va extenent ràpidament per tota Espanya y per l'extranger. Cada día aumenta son consum.

De venda en aquesta ciutat en los establiments, **Sans Germans**, Baixada de Misericordia.—**Joseph Riola**, Rambla de St. Joan.—**Gabriel Massip**, Carrer Real

Representant: **D. JOSEPH ANTONI JOVÉ.**

Comte de Rius, 15.—TARRAGONA.

Fantasias, y l'arbre del fruit d'or, com deya'l gran Verdaguier, sia tan esponderós y's mostri tan ubèrrim, no hi ha pas temensa que'l geni de la rassa, clossas las alas, mori.

Los pobles cu'tes que ja comensan a saber de memoria las composicions de Mossèn Costa, com lo saludem avuy tots los catalans, lo saludaran en lo pervindre, per ser un dels cantors més inspirats, qui sent y expressa la poesia de manera la més genial y maravellosa.

X.

Federació Agrícola Catalana-Balear

VII Congrés Agrícola que ha de celebrar-se'ls dies 22 y 23 de Maig de 1904 en la vila de Vendrell.

CONVOCATORIA

La Cambra Agrícola de Vendrell y sa comarca, organitzadora del VII Congrés Agrícola que anyalment celebra la Federació Agrícola Catalana-Balear;

Cumplint l'acort del darrer Congrés celebrat a Manresa en lo qual se indicava aquesta vila com a punt per celebrar lo vinent Congrés;

Secundant las iniciativas de la Federació y atenent lo molt necessaries que han estat, són y serán aquestas reunions ahont los pagesos se coneixen, s'entressin sas impresions, discuteixin sos pensaments y aprenguin a conèixer la tansa que podrian treure d'anar plegats en defensa dels seus interessos;

Convocada a tots los pagesos pertencents a dita Federació, y als que estan fora d'ella, a las sessions que's tindran en aquesta vila ls dies ja indicats, y en lo hach y horas que ja s'han sabet degudament.

Serán objecte de discussió pública los següents temes; quinas ponencias estan encomenadas a conegudas personalitats agricolas, a qui está també confiada la redacció dels Questionaris que a son degut temps se repartiran.

Ordre dels temes

I. Benefici que pot reportar la cria o rrecria del bestiar a l'agricultura, y per lo tant fins a la viticultura.

II. Avicultura práctica. Beneficis de l'avicultura en l'economia domestica de las casas de pagès.

III. Contratemps materials ab que s'ha de lluitar en la reconstitució de la vinya sobre ceps americans.

IV. La destilació d'alcohols en sas relacions ab la viticultura, y concurrencia que en los vins poden fer productos no procedents dels ceps.

VI. Medis de fomentat las sortidas dels productos de la terra.

L'ordre dels temes será donat per la Comissió Organitzadora quant se pugui conèixer l'importancia de la discussió probable o bé per facilitar de mellor manera dita discussió.

Aquesta Cambra convida a sas iguals, a tots los Centres y Associacions agricolas de Catalunya y Balears, y de fóra d'aquesta Federació y a tots los pagesos y a tots quants se interessin per l'agricultura a que compareguin en dits dies a l'esmentat Congrés; agraintlos que lo més prompte possible nomenen los seus delegats, ab los quals la Comissió Organitzadora pugui posarse en intima y constant relació. S'admetrán aquestos nomenaments fins lo dia primer de Janer del vinent any 1904, y devont ésser degudament autorisats pel President y Secretari de la respectiva Corporació.

Aquesta Cambra Agrícola confia en lo zel de las Associacions, y ls agricultors tots, pera posarse al cos dels que treballan en favor dels promordials interessos de la nostra terra.

Vendrell 27 de Septiembre de 1903.
—Lo President, **Joan Vilà**.—P. A. de la C. O.: Lo Secretari general, **Rafel Fiol**.

Nota. Tota la correspondencia devont remetre's al Secretari general de la Comissió executiva del VII Congrés Agrícola-Català.—Vendrell.

Sants de la setmana

Diumenge, 11 d'Octubre.—Nostra Senyora del Remey, st. Nicasi bisbe y mr. y stas. Plácida vg. y Zenaida.
—Dilluns, 12.—Ntra. Sra del Pilar de Saragossa.—Dimars, 13.—Sant Eduart rey cf.—Dimecres, 14.—Sant Calixto p. y mr.—Dijous, 15.—Santa Teresa de Jesús vg. y fund., compatrona de las Espanyas.—Divendres, 16.—St. Galo abat y la beata Maria de l'Encarnació vg.—Dissapte, 17.—Santa Eduvigis duquesa de Polonia viuda.

Quaranta horas: continúan a l'Iglesia de las Oblatas del Stm. Redemptor.

NOVAS

Reunió important

Convocada pels regidors D. Joseph M.ª Boxó, D. Francisco Yxart, don Ramón Vallhonrat y D. Antoni Rosell, aquesta tarde, a las sis, se celebrará en lo local que ocupa l'Associació Catalanista, una reunió pera tractar de las prop-venintas eleccions municipals.

Lo noble esperit que guía als iniciadors d'aquest important acte y que's reflexa ben clarament en lo text de la convocatoria, és penyora segura d'èxit. Verament tot lo que tendeixi a allunyar dels Ajuntaments la pernicioso influencia de la política, será sempre ben rebut y mereixerá l'aplaudiment entusiasta dels ciutadans que, posant las necessitats de la població per demunt de tota altra mena d'interessos, no sols predicen sino que practican lo patriotisme de bona fley.

No cal més que recordar lo succet ara fa dos anys. Malgrat haver partit l'iniciativa de nostra modesta publicació, grans foren las energias que's desvetllaren y l'entusiasme que regnà en aquella campanya que, com la que avuy s'inicia, no portava altre propòsit que l'enderrocament del caciquisme y l'treure a la corporació municipal de las grapas de la política, que per ésser tal y venir infestada en molts ocasions d'ajres de forasteria, ha malbarat los cabals del poble y l'ha portat per camins de perdicció.

Dret tenim, donchs, a esperar molt de la reunió. L'autoritat y prestigi dels qui la convocan, la brillant representació de todas las classes socials que sens dubte s'hi congregará, l'enlairada y patriótica finalitat que's persegueix, refermarán una vegada més la convicció que professem de que'l poble vol sortir d'una vegada de l'indiferencia que l'aclapara pera regenerarse y salvarse per son propi esforç.

Abans d'ahir se vá reunir en sessió lo Colegi de metjes d'aquesta provincia, acordant per unanimitat fer seus los acorts presos pel Colegi de la provincia de Barcelona y són com segueix: «Exposats los treballs de la Comissió gestora y en vista de que no s'havia obtingut cap resultat favorable del Sr. Ministre d'Hisenda, se acordá:

«Primer. No anar cap metje'l dia senyalat per l'Administració pera'l nomenament de sindich y classificadors.

Segon. En lo cas que l'Administració, en compliment de la lley, los nomenés per sí, renunciar los favorescuts, apelant a una excusa legal; y

Tercer. Si arribés cap'tany sense haverse modificat la tributació dels metjes, aquests se donarán de baixa y sols serán assistits per humanitat y sens retribució'ls cassos d'urgencia.

Aquests acorts foren presos per aclamació y assistiren a l'acte uns 400 metjes.

Se troba en aquesta ciutat l'ilustrat director del Museu de Reproduccions Artísticas de Madrid, D. Joseph Ramón Melida, obeint son viatge al desitj de visitar las innombrables bellas arqueológicas que tanca Tarragona.

La colonia aragonesa d'aquesta capital, ha disposat que demá dilluns se celebrin en la parroquial iglesia de Sant Francesch solemnes cultes en honor de sa patrona la Verge del Pilar, estant a càrrech de la reputada capella que dirigeix nostre estimat amich, lo mestre Sr. Gols, cantar la hermosa misa de Mercadante.

Ahir debutá en lo Teatre Principal d'aquesta ciutat una companyia d'opera italiana de la que forma part lo tenor D. Manuel Utor del qui per sa potenta veu tants elogis ha fet la premsa barcelonina.

Donará dita companyia ab la funció d'anit, tres únicas representacions, posant en escena «L'Africana», «La Bohème» y «La Favorita».

Nostre estimat amich y company, l'entusiasta catalanista D. Albert Bonet, ha tingut la felis idea de comunicar lo natalici y bateig de son primer fill, ab una bonica reproducció del núm. 162 de LO CAMP DE TARRAGONA, en mitj de quina primera plana y a favor d'un esqueix s'hi destaca la fotografia del nen.

Lo conjunt resulta nou y elegant, agraintli per nostra part a l'amich Bonet la nova mostra d'estimació que ha donat a nostre setmanari al escolllir-lo entre las publicacions catalanas pera un objecte tan falaguer.

Lo dimecres d'aquesta setmana dimiti'l càrrech de President del colegi de metjes que per espay de tants anys venia desempenyant ab beneplácit de l'immensa majoria de metjes de la provincia, lo nostre estimat amich D. Antoni Rabadá, sens que'l poguessin fer desistir los prechs de molts del seus companys de professió, als qui remercia la confiança que'ls inspira. Creyem que a més de las molts ocupacions ab sa numerosa clientela, han influít, y no poch, a pendre tal decisió las veleitats del govern central, que, com en tot lo que toca, no ha fet més que disbarats tractant a la classe mèdica com a juet dels seus entreteniments, creantlos un estat d'ànimo que'l ha portada a pendre determinacions que podrán en lo seu día donar disgustos de bó y meior.

Aquesta nit, a las nou, se posará en escena en lo teatre del Centre Catalá la xamosa comedia en tres actes d'en Ferrer y Codina «¡Tenorios!» en quin despenyo hi pendrán part casi tots los aficionats de l'esmentada societat, finalisant la festa ab lo joguet en un acte «Para casa de los padres.»

La Diputació Provincial en una de las últimas sessions acordá contribuir ab la cantidad de 1.500 pessetas a la subscripció per aixecar un monument al eximi poeta Mossen Jacinto Verdaguier.

Trobem l'acort acertat ab un tot.

La Junta de govern de la «Joventut tradicionalista» d'aquesta ciutat, ha quedat definitivament constituída en la forma següent: President, D. Joseph Aguiló; Vis-president, D. Valentí Vallhonrat; Tresorer, D. Ramón Abelló; Secretari, D. Luís González; Vocals, D. Manel Moragas; D. Joan Abelló, D. Ramón Ubach y D. Joan Micó.

Nostres estimats llegidors veurán en la present edició un anunci de la ben reputada firma dels Srs. **Valentín & Cia.**, Banquers y Expenduria general de loteria a **Hamburgo**, y no dubtem que'ls interessará molt, ja que s'ofereix per pochos gastos alcanzar en un cas felis una fortuna ben important. «Aquesta casa envia també gratis y franch, lo prospecte oficial a qui'l demani.»

Orfebreria religiosa y ornamentals de Iglesia.—J. CABALLÉ GOYENECHÉ.

Hem rebut lo núm. 4 del setmanari catalanista **La Veu de la Montanya**, que's publica a Trepmp.

Benvingut y ab gust establím lo cambi.

Las parellas del bou d'aquesta matrícula favorescudas pel ventet que ha regnat aquests darrers días, han extret grans cantitats de peix, que s'ha venut a preus ben remuneradors en nostres mercats.

Bona falta feya això als nostres pescadors, pels qui la temporada actual no's presentava gaire falaguera.

Convalecencias.—Ovi Lectina Gíol.

Ahir en l'express arribá l'Inspector de ports d'aquesta regió, D. Eduart López Navarro.

En l'Escola provincial d'Agricultura, que en la Granja Experimental de Barcelona sosté aquella Diputació provincial, s'han establert pel nou reglament varias assignaturas que formen un complet plan d'ensenyansa agrícola.

Neurastenias.—Neurostédgeno Sugañes.

Nostre estimat amich Mossen Jaume Bofarull ha sigut traslladat desde la vicaria de Barberá, a la de Monnás.

Molt nos plau poguer tenir entre nosaltres al bon amich Bofarull.

—Camisas y corbatas alta novetat. Camisería de Pau Brú, comte de Rius, 20.

En la reunió de la Federació Agrícola Catalana-Balear del 6 del corrent s'acordá:

Primer. Felicitar al Sr. Ministre d'Agricultura per sas disposicions respecte a la construcció de camins veinal.

Segon. Organisar una recció de conferencians agricolas a disposició del President de la Federació pera fer propaganda agrícola en los pobles de Catalunya.

A aquest objecte s'oferiren tots los presents y altres molts notables agricultors que ho han fet per carta.

Los Ajuntaments rurals o societats agricolas que desitjin se donguin conferencias tècnicas, prácticas o de propaganda en sas localitats, poden dirigir-se al President de la Federació a Sant Sadurn de Noya, qui'ls proporcionarà conferenciant.

Cansat de probar especifichs sense cap resultat, l'únich que m'ha fet sortir espesíssim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

TIP. DE FRANCESCH SUGAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Academia Duarte

Carrer de la Palma, 2.-Tarragona

Se donan conferencias de tots los cursos de las Facultats de Dret y Ciencias socials y Filosofia y Lletres, comprent en aquesta darrera las seccions corresponents a las tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, comensará'l dia 1.º d'Octubre, com aixis ho disposa l'art. 3.º del Reglament.

S'admeten alumnes interns y externs. L'Academia compta ab suficient nombre de professors titulars pera cada secció. Pera informes al Director **Don Francesch Duarte**, advocat, beneficiat de la S.I. Metropolitana.

La Confiansa

Establiment de queviures y dolços de

FRANCESCH BOVÉ

Carrer de l'Unió, 18 (CASA PALLEJÁ)

TARRAGONA

Malalties nerviosas

y del ventrell

Consultori especial del **Dr. Homs y Parellada.**

De 3 a 5 tarde.—Dias de festa de 1 a 2
Pelayo, 9, 1.º 1.ª **BARCELONA**

CERVEZA

de primera calitat, se serveix á preus reduhits en l'acreditat establiment

LA BATERÍA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de todas classes, marcas de primera y preus económichs.

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirá d'aquest port lo dia 15 del corrent lo vapor **Cabo Peñas**, capitá D. Francesch Guirrica, admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

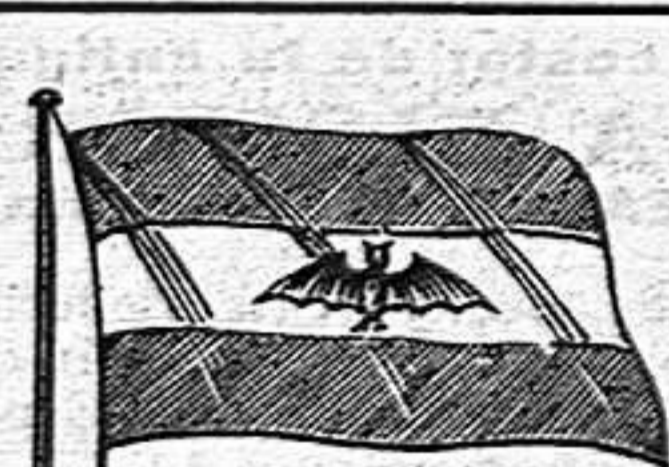
SVENSKA LLOYD

LINEA DE VAPORS DE LLOYD SUECH DE GOTHEBURG

SERVEY BI-MENSUAL ENTRE TARRAGONA Y LOS PORTS ESCANDINAVO

Lo bonich vapor suech **Italia**, sortirá lo dia 12 d'Octubre, admetent càrrega per Marsella, Gotemburg, Copenhagen, Estocolm, Cristianí, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrkping, Gefte, Sundswaly Stettin, Danzig, Koenigsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia.

Lo despatxan sos agents Srs. Boada germans.

Companyia Valenciana de Navegació

Linia regular de grans y rápits vapors

ENTRE

Espanya, França e Italia

Vapors de la Companyia

Sagunto, Alcira, Játiva, Grao, Martos, Cabañal y Denia

Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona, directament pera **Marsella y Génova** los dimars de cada setmana esca-la quinzenal a **Liorna**.

Pera **Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva** los dijous de cada setmana.

Viatjes extraordinaris a **Marsella y Niza**.

S'admet passatge y càrrega a nolits reduits.

S'admet càrrega ab nolit seguit y coneixement directe pera New-York, Nápolis, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galats, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordo a Génova.

Agent: **D. Román Musolas**

Carrer d'Apodaca, 33.—TARRAGONA.—Teléfono, núm. 34

